

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 93

číslo: 40

6. října 2013

Cena: 8 Kč

V CHRÁMU SV. MIKULÁŠE NA INSTALACI PATRIARCHY

Chrám sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze byl na svátek sv. Václava 28. září svědkem významné události. Při slavnostní bohoslužbě zde byl instalován na další funkční období VIII. patriarcha ThDr. Tomáš Butta, ThD., kterého o týden dříve zvolil do čela Církve československé husitské volební sněm.

Kromě věřících z naší církve se této slavnostní a mimořádné události účastnili hosté z ekumeny včetně místopředsedy Ekumenické rady církví a předsedy Rady Církve bratrské Daniela Faifra a Vojtěcha Eliáše reprezentujícího římskokatolickou tradici.

Bohoslužbu společně vedli biskupové Pavel Pechanec, Filip Štojdl, Rudolf Gobel a David Tonzar, jenž pronesl kázání. Upozornil, že všechny biblické texty vybrané pro tento den ukazují, jaký má být farář, biskup, patriarcha i každý nositel obecného kněžství. Chceme-li být první - budme poslední; služme „do rozthání těla“.

Při samotném obřadu instalace bratr patriarcha složil slib do rukou br. biskupa Pavla Pechance a místopředsedkyně ústřední rady Ivany Macháčkové; potvrdil, že je připraven snášet vše pro sestry a bratry, aby i oni dosáhli spásy v Ježíši Kristu a také, že bude věrně a odpovědně plnit úkoly své služby, jak mu byly připomenuty z řádů naší církve. Slib byl stvrzen podáním ruky zástupcům ústřední rady a biskupského sboru.

Zamyšlení v závěru sedmileté služby patriarchy

Sestry a bratři,

v roce 2006 jsem byl na sněmu zvolen VIII. patriarchou Církve československé husitské a následně ordinován biskupem a ustanoven do této funkce. Nyní je mé sedmileté funkční období v závěru a současně sto-jím na počátku nového funkčního období. Jak jsem svou službu patriarchy chápal? Jak jsem k ní přistupoval? O co jsem se snažil? Mohl bych svou odpověď na tyto otázky vyjádřit stručně. Snažil jsem se o to, nést tuto službu „pokorně, klidně a tvořivě“.

Službu předního představitele církve jsem nepovažoval za výsledek svých schopností nebo zadosťučnění, ale jako nezaslouženost. Na sobě jsem zakusil, že pozvednutí do této funkce je z Boží milosti, a ne z kvality člověka (Ž 113,7-8). Bez Boží milosti bych nemohl těch sedm let nést.

Před sedmi lety byl ode mne očekáván úkol přinést církvi zklidnění po velmi složitém období. Do jaké míry se mi to podařilo, nemohu posoudit. Přesto bylo vždy mým přáním jednat „klidně a tiše“ ve smyslu Žalmu 131,2. A to i tehdy, když přicházely neklidné situace, napětí a komplikované problémy.

Třetí významnou hodnotou je tvořivost. V souvislosti s funkcemi a úřady v církvi je potřebné si stále připomínat to, co říká apoštol Pavel: „Bůh nám nedává pravomoc k boření, ale k budování“ (2 K 13,10). Kri-tizovat, zpochybňovat, bourat, rozkládat je snazší, než něco vytvořit. Patriarcha nemá mít moc o všem rozhodovat, ale svou duchovní autoritou může dát prostor dobrým aktivitám v církvi, povzbudit k nim a podpořit je. Člověk může upadat pod náporom úkolů do rutiny a še-dosti, ale přesto by nám v církvi neměla scházet alespoň občas tvořivost a radost.

Co pro funkci patriarchy vidím jako důležité v náročném období, do kterého naše církve vstupuje? Funkce patriarchy je funkcí duchovní. Pro naši budoucnost považuji za důležité mít stálý zřetel na vlastní poslání církve a její charakter jako Božího lidu (1 Pt 2,10), Kristova těla (Ef 4,12) a společenství Ducha (Fp 2,1). Při diskutovaných, připravovaných a uskutečňovaných změnách v no-vých společenských a ekonomických podmínkách nemá být tento duchovní základ církve ztrácen ze zřetele. Patriarcha je tím, kdo na tento základ života církve ukazuje svým zvěstováním, vyučováním a pastoračí. Církve zde není kvůli majetku, propracované organizaci, politickému vlivu, ale je zde kvůli zvě-stování evangelia slovy i službou. Uvedu ještě další přístupy a úkoly, které vidím jako významné ve spojení s funkcí patriarchy: □ Vážít si osobností církve a inspirovat se z jejich svědectví a díla. □ Při cenění si vlastní církve a její tradice se vyznačovat ekumenickou otevřeností. □ Zaměřit se na Husovo výročí 2015 a aktualizaci odkazu české reformace. □ Věnovat se tématům a úkolům duchovní správy, zejména prohloubení bohoslužebného života a duchovní péči o mladou generaci. □ Pro budoucnost církve je významné vzdělávání a formace bohoslovců a duchovních. □ Zachovávat si jako církve svobodný vztah ke státu a společnosti a nepodléhat tlakům doby.

Patriarcha je biskupem pro církve. Je s ní spjat a jí slouží. Před sedmi lety jsem vyslovil myšlenku: „Patri-archa, který bude v září volen, nebude představitelem ideální církve, „církve svých snů“, ale takové, jaká je. I se všemi bolestmi, slabostmi, ne-dostatky. Přesto bude patriarchou té církve, kterou nese jistota víry a společný náboženský prožitok, že tam, „kde shromáždí se dva nebo tři v Kristově jménu, tam je on vprostřed nás“.

To se mi během sedmi let potvrdilo.

A tato jistota mě v mé službě provází. (září 2013)

Tomáš Butta

Modlitba patriarchy při instalaci na další funkční období

Bože, ty znáš mé srdce, mé myšlení, celý můj život.
Doznávám před tebou i před sestrami a bratřími svoji nehodnost.
Toužím, Pane, po tvé stále projevované milosti a přízni.
Vždyť „bez tvé svatě milosti v křehké lidské bytosti nic není bez úhony.“

O to více si cením důvěry sester a bratří vyjádřené na volebním sněmu a vůle, abych i nadále pokračoval ve službě patriarchy Církve československé husitské.
Pomoz mi, abych s touto důvěrou moudře nakládal.

Děkuji ti za to, že jsi mě ke službě v církvi povolal.
Děkuji ti, že jsem mohl nést tuto pastýřskou službu po dobu sedmi let.
Dej, ať v následujícím období dokážu zužitkovat zkušenosti, které jsem získal.
Ať jsem otevřen spolupráci se sestrami a bratřími na tvém díle a především působení tvého Ducha.

Uvědomuji si, že úkol, ke kterému jsem byl povolán, je nad moje možnosti.
Přesto ti, Bože, chci důvěřovat celým svým srdcem a prosit o tvé požehnání pro mou službu.
Prosím tě o požehnání pro všechny sestry a bratry v naší husitské církvi i v ekumenické rodině Božího lidu. Žehnej naší vlasti a celé zemi.

Bože, dokonaly ve své svatosti a lásce, chválím tvé jméno. Otci, Synu, Duchu svatému buď čest, úcta a sláva na věky. Amen.

Září 2013

T.

VĚČNÁ SLOVA ZNĚJÍ V TICHU

Tento citát od Mistra Eckharta jsem záměrně vybrala pro název slavnostní události, jež se konala v neděli 15. září na Březových Horách v Příbrami. Zatímco se ještě rozespálé město pomalu probouze-lo do nového dne, ve Sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra už zněly krásné hlasy pěveckého souboru téhož jména, aby vítaly příchozí, kteří se zúčastnili slavnostní bohoslužby, při níž přijala z rukou pražského biskupa kněžskou svátost svěcení jáhenka, sestra Jana Skořepová.

Její cesta k pastýřskému úkolu duchovního nebyla přímá. Působila nejdříve jako učitelka, posléze jako ředitelka mateřské školy. A právě tato pedagogická činnost je jí k dobru, neboť její promluvy se zakládají na hlubokých znalostech historie, na vlastním logickém uvažování a důsledné přípravě. Traduje se mezi lidmi: „Nemá-li farář o čem kázat, káže o lásce.“ Sestra Skořepová se snaží o to, aby si věřící či obyčejný posluchač, který překročí práh kostela možná jen ze zvědavosti, z potřeby hledání a vyplnění současného duchovního vakua, hledání pomoci a opory v beznaději, nemoci ap., odnesl víc, než pouhé chlácholení, utěšení, v horším případě pokárání. Jde jí o sebeuvědomění každého člověka, jehož nelze vykořenit z historických základů národa, z něhož vzešel, jde jí o to, aby každý, kdo je schopen naslouchat, naplnil svůj život řádem založeným na vyšším principu Božího slova. Protože je farářkou Církve československé husitské, bude nejhodnější citovat její pro-

mluvu o této významné osobnosti našich národních, ale i světových dějin:

„Církev husitská zahájila husitské triennium, jehož završení bude v roce 2015, kdy připomeneme šestistě výročí této dějinné události. M. J. Hus se nedal ničím odradit od poznání pravdy - ani slávou a bohatstvím, ani vyhrožováním a mocí tehdejší církve, která byla v jeho době všemocná.

Víra musí být sdílena, předávána, zvěstována, aby měla smysl a rostla v každém člověku. A to je na Husovi nejcennější, že on to byl, který přijal tu svěřenou pochodeň, který měl ochotu a odvahu nést s ní i svoje poznání, přesvědčení, pravdu a víru a předával je dál svým životem až do jeho konce. Jeho odvaha spočívala ve vroucím doufání v Boha a ve vroucí lásce k Ježíši Kristu. On měl proto i odvahu k pravé zbožnosti v době všestranného duchovního poklesu církve i společnosti a svoji víru pak dosvědčoval svým životem. Jako pravý následovatel Krista musel zápasit s falešnou zbožností své doby. Ta vyžadovala od lidí jen formální plnění předepsaných povinností, ale jejich srdce zanechávala nedotčená Božím slovem. Proto i tolerovala pokrytectví, mravní úpadek, oddělovala chrámový život od života všedního, lidmi opravdu žitého.

Mistru Janu Husovi je ale Ježíš nejvyšší pravdou, která má pronikat do všedních životů lidí a naplnit je. Jen tak je to podle Husa život poslušný Božího cíle. Není náhoda dějin, že se nikomu nepodařilo vymazat Husovo

Pokračování na str. 3

Hospodine, odpusť nám

„Kdo nenese svůj kříž a nejde za mnou,
nemůže být mým učedníkem.“
Lukáš 14,27

Zase nám zdražili brambory, máslo, pečivo, benzin, pivo, poštovné, tabák... Ach jo... Chudák obyčejný člověk aby na ty hlupáky ve vládě a na úřadech jen vydělával. Je to nějaká spravedlnost, když soused – podvodník, zloděj a lhář – má zase nové auto a právě se vrátil z dovolené? U doktora aby chudák člověk za všechno platil; jít k zubaři, to aby šel nejdříve vybrat všechny úspory... Koukat se na televizi, to je děs... Kdo, kde, proč, s kým, za co, pro co... a těch mrtvých... ach jo...

Hospodine, odpusť nám, prosím.

**My lidé jsme tak neskromní,
a ty nám toho tolik dáváš.**

**My lidé jsme tak závistiví,
a přitom tvými dary přebohatí.
My lidé jsme tak hladoví a žízniví
po všem, co nemáme...**

A mohli bychom často rozdávat a pomáhat...

**My lidé tak rádi a tak často
bezdůvodně lkáme a pláčeme**

a dovoláváme se tvé pomoci, tvého zásahu...

**Hospodine, pouze tvá vůle je spravedlnost,
dokud spravedlnost budeme hledat mezi sebou,
budeme stále nespokojení, naštvaní, nešťastní...**

**Vzít svůj kříž, svůj úděl, svůj život na svá bedra
sami nezvládneme bez tvé pomoci.**

**Prosím, dej nám sílu alespoň své jho táhnout
tímto světem s hlavou vztyčenou a s nadějí,
že vyrytá brázda za námi vede**

k tvému Synovi do nebeského království. Amen.

Anna Holínská

ACH JO

Léto roku 1959. Hotel u řeky Feather nedaleko města Blairsden v pohorí Sierra Nevada v severní Kalifornii. A já jsem právě vyšel z univerzity a mám zaměstnání, které obnáší dělat večer recepčního a přes den pomáhat v koňských stájích. Majitel a ředitel je švýcarský Ital a má evropské představy o pracovních podmínkách. Moc spolu nevycházíme. Já si o něm myslím, že je fašista a chce zaměstnávat vesničany, kteří vědí, kde je jejich místo, a on mě považuje za příklad toho, jak se to s demokracií může přehnat. Je mi dvaadvacet a nenechávám si své názory pro sebe. Jemu je dvaapadesát a moc vlastních názorů nemá. Jeden týden dostávali zaměstnanci k obědu každý den to samé. Dva buřty, kopec zelí a okoralé housky. A aby k urážce přidali ještě příkoří, náklady na stravování nám odečítali z platu... V pátek toho příšerného týdne jsem byl asi v jedenáct večer ve službě na svém místě a právě přišel do práce noční hlídač. Šel jsem si něco zobnout do kuchyně a uviděl tam vzkaz kuchařovi, že zaměstnanci mají mít buřty a zelí na jídelničku další dva dny. Tak to je vrchol. Já už tady nebudu! Lepší publikum jsem tam neměl, a tak jsem to vysypal na nočního hlídače Sigmunda Wollmana. Prohlásil jsem, že toho mám po krk... Nikdo do mě nebude celý týden cpát buřty a zelí a kdo si ten člověk vůbec myslí, že je... je to neamerické a vůbec, já bych si buřty a zelí nikdy nedal a po celým hotelu to smrdí a ty koně jsou stejně

herky a hosti jsou idioti a já se sbalím a jedu do Montany, kde nikdo o buřtech a zelí v životě neslyšel a nedávali by to tam ani prasatům. Něco v tom smyslu. Ještě dnes mě to rozčiluje. Takhle jsem běsnil asi dvacet minut a je zbytečné, abych to tady teď opakoval. Představu máte. Hlasitost mého monologu byla nastavená naplno; navíc jsem to podmalovával boucháním plácačkou na mouchy o pult, kopáním do židlí a sakrováním. Volání do zbraně, po svobodě, odborech, povstání a aby pracující masy přervaly své okovy. Sigmund Wollman, noční vrátný, při mém výbuchu tiše seděl na stoličce, kouřil a pozoroval mě zarmouceným pohledem. Dejte loveckému psovi oblek a kravatu a máte Sigmunda Wollmana. On má dobrý důvod, aby se tvářil zkormouceně. Přežil Osvětím. Tři roky. Je to německý Žid. Vyzáblý a hodně kašle. Rád býval při noční sichtě sám - měl čas přemýšlet, měl klid a pokoj a především mohl do kuchyně a dát si gáblík, kdykoli se mu zachtělo - mohl se třeba přecpat buřty a zelím. Pro něj to byly hotové hody. A co víc - v noci kolem není nikdo, kdo by mu říkal, co má dělat. V Osvětím o takových chvílích snil. Jediná osoba, kterou v práci vídám, jsem já - jsem noční narušitel jeho snu. Naše směny se o hodinu překrývají. A zase otravuju. Hlasitá bojová jednotka o síle jednoho muže. „Už jsi, Fulčume, skončil?“ „Ne, proč?“ „Pozlouchej, Fulčume. Pozlouchej mě, pozlouchej mě. Víš, co s tebou není v pořádku?“

Nejde o buřty a zelí a nejde o šéfa, o kuchaře ani o tohle místo.“ „Tak co se mnou není v pořádku?“ „Ty si, Fulčume, myslíš, že fšechno víš, jenže nerozeznáš rozdíl mezi nepohodlím a problémem. Když si zlámeš vaz, když nemáš co jíst, když ti hoří barák - tak to je problém. Fšechno ostatní je nepohodlí. Život je nepohodlný. Život je hrbolatý. Nauč se rozlišovat mezi nepohodlím a skutečnými problémy. Dožiješ se vyššího věku. A taky nebudeš tak otravovat lidi jako třeba mě. Dobrou noc.“ A gestem, jímž mi žehnal a zároveň mě propouštěl, mě poslal spát. Málokdy v mém životě mě pravda udeřila mezi oči s takovou silou. O několik let později jsem japonského zenbuddhistického kněze slyšel popisovat okamžik osvícení a věděl jsem přesně, co tím myslí. Za temné noci tam v hotelu u Feather River mě Sigmund Wollman kopl do zadku a zároveň otevřel okno v mé mysli. Už po třicet let, když nastane nějaké napětí a krizová situace, když mě něco tlačí ke zdi a já se ve vzteku chystám udělat nějakou hloupost, objeví se mi před očima zkormoucený obličej a zeptá se: „Tak Fulčume, je to problém, nebo nepohodlí?“ Považuji to za Wollmanův test pravdivosti. Život je hrbolatý. A boule na silnici, boule na hlavě a bulka v prsu, to není totéž. Člověk by se to měl naučit rozlišovat. Dobrou noc, Signu.

Z knihy *Něco z Fulghuma*
Výběr povídek z anglických originálů
Roberta Fulghuma, Argo 2008

Nad Písmem

NĚJAK BYLO, NĚJAK BUDE

Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho, on sám bude jednat.

Žalm 37,5

Zajisté neuškodí, když se zamyslíme nad vírou, nikoliv obecně nad vírou církve, ale každý nad vírou svou, osobní. Vždyť, musím si přiznat, apoštolové, když řekli Pánu: „*Dej nám více víry!*“ – jako by i mně z duše promluvil!

Někdy je víra boj – třeba když zůstane člověk po celoživotní službě Hospodinu stát sám, s prázdnými rukama, moc toho za sebou nevidí, starý, bezradný, v lidech i sám v sobě zklamaný, unavený, nemocný, když veškeré jeho plány vzaly za své a zdá se, že ho již nic dobrého nečeká... To se pak člověk ptá: „Bože, kde jsi s celou svou dobrotou a láskou? Copak jsem se dost nesnažil, abych se ti zalíbil? Nebo jsem byl opravdu tak špatný, že se teď na mne hrne problém za problémem? Kde jsi a kam se poděla ta moje kdysi tak veliká víra v tebe?“

Je opravdu zvláštní, že na tyto výkřiky bolavé duše Bůh odpovídá. To je důkaz jeho lásky k člověku – že se nezavrtá od tohoto reptajícího, chronického nedověřece, tak trochu svádějícího své chyby na Boha samého, neodvrátil. Místo toho jej znovu a znovu ujišťuje o svém zájmu o něho. A také upozorňuje, že nejde ani tak o velikost víry, jako spíše o její kvalitu. Ostatně, co je malá a co velká víra? Víra je víra a buď je, nebo není.

Věřit není přece totéž, co vědět. Dokud tedy o svou víru stojíme, dokud o ni bojujeme, nejsme ztraceni. Dokud je co chránit, je víra živá. Bude-li vaše víra jako semeno hořčice, budete obdařeni mocí Boží. Když Ježíš mluví o hořčici, nemyslí tím naši polní plodinu řepku olejnou. Mluví o velikém stromě, rostoucím v Palestině. Mluví o tom, že veliký strom vyrůstá z malého seménka. Nevzdychejme tedy nad svou malou vírou. Toliko věřme a svou cestu Hospodinu svěřme! Doufejme v něho a on bude jednat! Hlavně si nic na Hospodinu nevynucujme za každou cenu. Vždyť my nejsme klienti, kteří mu mohou zaplatit za jakousi nadstandardní péči. Nejsme panstvo, které bude Bůh obskakovat a plnit mu každé pomýšlení. Jsme pouze jeho služebníci. Neočekávejme proto od něho, že nás bude neustále poplácávat po rameni

L 17,5-10

a ujišťovat, jak jsme dobří. To, že sloužíme Bohu, není naše zásluha, ale samozřejmost. Někdy reptám. Někdy se ptám: „Bože, proč?“ A nakonec vždycky zjistím, že to se mnou vlastně ještě není tak zlé, že chodím, dýchám, když padnu, zase se zvednu, že mám zase možnost radovat se z nového dne, že jsem se sice v mnohém i v mnohých zklamal, že jsem třeba byl chvílemi lidský i dost sám, nikdy však v mém životě nechyběli dobří přátelé, kteří se vždy objevili v pravý čas, že sice přišla nemoc, ale díky té nemoci jsem zase poznal nové báječné lidi, že po dešti vyjde slunce a že jsou chvíle, kdy se neklepu a je mi dobře, že nějak bylo a nějak zase bude – s pomocí Boží jistě dobře, neboť Bůh je dobrý a vítězí i nad smrtí – to je ta moje víra jako seménko hořčičné... Amen.

Václav Žďárský

**Hospodine, můj Bože,
děkuji ti za život, za chvíle radosti i chvíle zkoušek,
za slunce i déšť, za všechna roční období,
za každý den života, za všechny dobré přátele,
za tvou nezištnou lásku,
překonávající ty naše pochybné lásky lidské,
za perspektivu věčnosti, za tu mou malou, někdy sklíčenou,
ale stále vždy znova klíčící víru ve tvé milosrdenství,
ve tvou nekonečnou dobrotu...
Prosím tě za tento neklidný, komerční, konfliktní svět,
za lidi bez práce, bez domova,
bez základních prostředků k životu,
za nemocné fyzicky či duševně, za děti bez rodičů,
za staré osamělé lidi,
za jejich víru v dobrou budoucnost, v tebe.
Prosím, ochraňuj tu naši křehkou víru... Amen.**

Z kazatelského plánu

XX. neděle po svatém Duchu

Svou cestu svěř Hospodinu, doufej v něho, on sám bude jednat.

ŽALM 37,5

První čtení: Abakuk 1,1–4; 2,1–4

Tužby pro dobu po Duchu svatém (V):

2. Aby upevňoval naši vůli a přivedl nás k vítězství nad našimi lidskými slabostmi, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nám dal sílu vzdát se všeho, co nám brání Krista následovat a jeho zákon zachovávat, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, prosíme tě, ve svém milosrdenství nám odpusť naše viny, jichž se dopouštíme, třebaže se odvažujeme honosit jménem křesťané. Očisti si nás, abychom ti mohli sloužit s pokojem v srdci! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 2. Timoteovi 1,1–14

Evangelium: Lukáš 17,5–10

Verš k obětování: Žalm 8,1

Verš k požehnání: 1. Petrův 1,25

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, ty jsi natolik dobrý, že nám žehnáš svými dary, i když jich nejsme hodni. Dej, abychom na tvou nezaslouženou lásku odpovídali poslušným plněním tvých příkázání! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 12, 13, 37, 43, 45, 182, 195, 290

VĚČNÁ SLOVA...

Pokračování ze str. 1

jméno z paměti lidu, ač se o to mnozí snažili po dlouhá léta. Je důležité, že se Husovo jméno nestalo pro nás jen pouhým slovem, abychom je zneužívali a dělali z něho jen pomník, modlu či historický zápis do dějin národa. Lze snadněji stavět pomníky mrtvým, než v nich poznat Boží pokoj a vzít si k srdci jejich slova, činy, životní příklad.

Husovo „Sedmero - Hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, prav pravdu, drž pravdu, braň pravdu až do smrti“, není nic jiného, než souvěký výraz pro Ježíšovu nejvyšší normu - „Usilujte především o Boží království a jeho spravedlnost a vše ostatní vám bude přidáno“.

V době Husově platila církev za výhradní držitelku a za výhradní zdroj pravdy - za jakési pověřené království Boží na zemi. Odvozovala si

od tohoto názoru na sebe práva na nejvyšší autoritu - nadřazenou jednotlivcům, společnosti, národům, státu - vyjadřující slepou víru a poslušnost.

M. J. Hus naproti tomu zcela v Duchu Kristově zdůrazňoval právo a povinnost každého jednotlivce, aby sám ve svém svědomí a životě usiloval o pravdu, která je z Boha, ale neplatí zde na zemi pro lidi. Odmítal slepou poslušnost k lidské autoritě a žádal, aby každý sám přemýšlel a hledal pravdu Boží ve svém životě. Uznával mravní odpovědnost každého člověka k jeho svědomí před Bohem a mravními zákony.

Připomeňme si jeho slova: „Uvažovati má věrný služebník Kristův, jakým způsobem přikázání od papeže jest vydáno, zda zřejmý jest příkaz některého apoštola nebo zákona Kristova nebo zda se zakládá v zákoně Kristově - a když tak sezná, má uposlechnouti. Jestliže však pozná,

že přikázání papežova čelí proti přikázání Kristově, nebo že směřují ke škodě církve, tu má vážně odporovati, aby následkem souhlasu se nestal spoluvinníkem zločinu... Mají tedy poddaní zbožně žijící v Kristu pozorovati a sami souditi, zda žijí jejich představení v souladu s životem apoštolů.“ Protože podle Husa nebude mít před posledním soudem výmluvy ten, kdo hřešil „poslouchaje špatné příkazy, byť byly od preláta. Neboť nebude-li přikázání v duchu víry a Krista, měl by každý přemýšlet, zda má poslouchati.“

To byly jistě v tehdejší době církví názory naprosto nepřijatelné - stály nakonec M. J. Husa život. A přece jsou to názory Ježíšovy - názory tvořící a budující. Neb každý člověk musí sám usoudit ve svém vědomí a svědomí, co je mravně dobré a co je zlé, a podle toho se rozhodnout - jednat. Nepostačí k pravé zbožnosti, k pravé mravnosti jednat podle nařízení jen lidské autority, byť nejvyšší - ať v dobách Kristových, Husových či v době dnešní.

Není pravda všechno, co se lidem jako pravda předkládá - mnohé, co lidé vyhláší dnes, zítra pravdou nebude. Domnělé a dočasné pravdy nestojí za to, abychom jim sloužili, obětovali se pro ně, jim zasvěcovali své životy. Rozhlédněme se okolo sebe - rozmýšlejme, zvažujme, rozlišujme!“

Lenka Vlková, Chraštíčky

OSLAVY 400. VÝROČÍ BIBLE KRALICKÉ

Oslavy v Kralicích nad Oslavou

Kralice u Náměšti nad Oslavou přivítaly v pátek, v sobotu a v neděli 13.-15. září mnoho návštěvníků, kteří se sem sjeli z nejrůznějších koutů naší země i Německa, aby společně oslavili 400. výročí Bible kralické. Ti, kdo přijeli do Kralic již v pátek, mohli být svědky propůjčení jména Jana Blahoslava místní Základní a mateřské škole. Zde i na dalších místech byl připraven večerní program - vernisáž výstav, koncert, autorské čtení, promítání filmu. Slavnostní zahájení proběhlo v sobotu ráno na pódiu na fotbalovém hřišti skýtajícím prostor pro mnoho diváků. Synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml zahájil oslavy společně se starostou Ing. Emilem Dračkou a zástupkyní evropské Unitas Fratrum (Jednota bratrská) Benignou Carstensovou, která ve svém projevu zmínila mj. i údiv nad zjištěním, že čeští bratři, kteří žili po emigraci v Ochranově a o nichž jí vyprávěli její rodiče, mluvili německy jako ona! Velkou ctí pro všechny zúčastněné bylo, že svůj projev - i přesto, že její mateřština je němčina - přednesla (jistě i díky svému dřívějším studiím v Praze) celý v češtině!

V sobotu se mohli účastníci kromě celodenního programu na hlavním pódiu přemístit na přednáškový cyklus do sokolovny či na popularizačně vědecké přednášky do základní školy anebo si poslechnout zpěvy, ale i zapívat v místním kostele. Mnoho lidí přitahovaly právě přednášky pozvaných odborníků, jako kupř. přednáška Prof. PhDr. Mgr. Tomáše Knoze,

Ph.D. z Filosofické fakulty MU, který mimo jiné vyvracel zažitý názor, že by Bible kralická byla překládána v takovém utajení, jak si představujeme. Ukázal též prostřednictvím powerpointové prezentace, že se nejednalo jen o tisk Bible, ale byl zde celý systém, který fungoval i jako škola se svými učiteli a studenty. Na jeho slova navázal další z přednášejících Mgr. Jiří Just, Ph.D., z Filosofického ústavu AV ČR a další přednášející, kteří se ve svých přednáškách věnovali Bibli kralické z mnoha úhlů pohledu i příbuzným tématům (jako jsou kupř. kancionály). Doc. ThDr. Martin Prudký a Jan Roskovec, Th.D. z Evangelické teologické fakulty UK například ukázali, jak Kraličtí vykládali Starý a Nový zákon. Upozornili na to, že Bible kralická není „jen“ jazykově i literárně výborným překladem z originálních jazyků, ale je současně i komentářem, tedy že obsahuje i texty, jimiž jsou - ať již děj či jednotlivá slova - vysvětlovány, a uvádí i případné komentáře dalších vykladačů Písma. Zaznívaly zde promluvy související tématicky s Bibli kralickou i vzdáleněji, ale přesto v hlubších souvislostech relevantní a velmi zajímavé - jako kupř. přednáška a prezentace Mgr. Patrika Líbala, Ph.D., z Filosofické fakulty UK o meziválečné architektuře sborů ČCE a CČSH, kde byla prezentována mnohá vyobrazení českobratrských evangelických a zvláště pak československých husitských sborů.

Hudebníci Českobratrské církve evangelické prováděli návštěvníky hudebním programem v místním kostele. Kostel tč. užívá Římskokatolic-

ká církve, nicméně na zdech jsou odkryty citáty kralického překladu. Zajímavostí je, že některé texty jsou i v odchylném znění, neb byly na zeď napsány dříve, než byl text Kralické bible vytištěn. Kazatelna připomíná tiskařský stroj, kamenná křtitelnice dostala podstavec, díky němuž vypadá jako velký kamenný kalich. Původ kostela sahá až do doby románské.

Paralelně probíhal i celodenní dětský program. Nechyběly v něm písně, básně a společné hry na biblický text, malování, ani putování okolní krajinou.

Za zmínku stojí i výstava dětských prací umístěná ve velkém sále sokolovny. Mezi obrázky zaujímaly své místo i dětmi kreslené komiksy či malované stránky s biblickými motivy sešité do jejich Bible. Vystavené obrázky byly hodnoceny a některé též oceněny ve vyhlášené soutěži.

Oslavy byly ukončeny nedělní ekumenickou bohoslužbou pod vedením synodního seniora ČCE Joela Rumla. Církev československou husitskou zde reprezentovali patriarcha ThDr. Tomáš Butta a brněnský biskup Juraj Dovala. Kázáním posloužil biskup Jan Waclawek ze Slezské církve evangelické a. v.

Dalšími ekumenickými hosty, kteří vystoupili s biskupem Waclawkem se svými pozdravy na pódiu již v sobotu, byli generální biskup Miloš Klátík z Evangelické církve a. v. na Slovensku a církevní prezident Volker Jung z Hesenskonasavské evangelické církve. Oslavám byl přítomen též Jan Klas, biskup Jednoty bratrské.

Hana Tonzarová

OHLÉDNUTÍ ZA VOLEBNÍM SNĚMĚM

Nebyl to můj kandidát, ale je to můj patriarcha

Uplynulo teprve několik málo dnů od volby patriarchy, kdy si církev zvolila opětovně do svého čela bratra ThDr. Tomáš Buttu, Th.D. S ohledem na demokratickou podstatu a tradice naší církve bych chtěl přidat postřeh z té druhé strany, ze strany těch, kteří pro bratra patriarchu nehlasovali, ale zároveň nejsou proti nikomu osobně zaujati a nechtějí nikoho očerňovat.

Můj rozpačitý pocit, jenž předcházela volbu patriarchy, souzní se stanoviskem plzeňské diecéze k volbě patriarchy, které doporučuje s volbou nespěchat, protože by tím mohla být narušena důstojnost úřadu jako takového. Byl jsem velice překvapen, s kolika příznivými ohlasy se tento názor setkal u lidí napříč celou církví. Jako člen volební komise pro vyhledávací řízení jsem byl velmi rozčarován, že sněm neměl zájem o výsledek práce komise a nikdo se o důvody, pro které komise doporučovala opakovat vyhledávací řízení přímo na sněmu, nezajímala. Je snadné někoho obvinít ze zákulisního ovlivňování.

Bylo smutné, když někteří účastníci sněmu zcela nedůstojně prosazovali okamžitou volbu bez ohledu na potřebu diskuze. Je škoda, že ač byla komise napadána za svou práci z mnoha stran, nikdo nevstal a nepožadoval důkazy.

Je mi líto, že volba patriarchy nebyla volbou pro nejlepšího z kandidátů, ale volbou zda ano, či ne. Volbou, která byla úspěšná a nedala církvi dostatek času pro diskuzi a zklidnění. Prvořadé není, kdo bude patriarchou, ale to, aby měli všichni možnost vyslechnout všechny názory. Možná by volba dopadla stejně, nebo jinak, na tom nezáleží. Záleželo však na tom, aby všichni věděli, proč tomu tak bylo.

Mnoho delegátů sněmu s napětím očekávalo představení různých kandidátů a jejich představ o budoucnosti, což mohlo vést k diskuzi a srovnávání postojů. To se bohužel nestalo. Shodou okolností byl nakonec bratr patriarcha jediným kandidátem, který měl odvahu tuto výzvu přijmout

a převzít na sebe odpovědnost v případě zvolení. Myslím, že každý delegát si v těchto místech musel připomenout postavy minulých patriarchů, kteří jakkoli byli osobití, vždy konali pro církev, co bylo v jejich silách. Naše církev je demokratická a je jednotná. Není ale uniformní a takovou ani nemůže být, protože to by bylo znakem stagnace, mrtvosti. Musím zde připomenout slova bratra prof. Zdeňka Kučery, který mluvil o různých frakcích, chcete-li o různém pohledu na věc v církvi na jedné straně a na druhé straně o potřebě komunikace. Nebylo možné to vyjádřit trefněji. Proto na mě velice silně zapůsobil slib bratra patriarchy, že bude věst diskuzi se všemi a to jako diskuzi přátelskou. Nejdůležitějším slovem v této větě je slovo „přátelskou“. Jistě, jsme různí, ale budme za to rádi. Máme různé preference, ale nesmíme se snažit jeden druhého překřičet. Musíme spolu mluvit a to přátelsky. Jsme příliš zvyklí diskutovat na zvláštních plénech, na konferencích. Jsme zvyklí o všem hlasovat, vydávat usnesení. Znovu si připomeňme schopnost mluvit spolu „neoficiálně“. Tak jak to děláme s přáteli, jak jsme to dělali jako studenti, protože tyto diskuze jsou nejpłodnější. A udělejme si na ně čas. Chci znovu otevřeně říci, že jsem vhodil do urny čistý lístek, proto, že jsem cítil, že potřebná diskuze neproběhla. To mi potvrdilo i mnoho sester a bratrů, kteří přese vše na svůj lístek jméno napsali. Chci ale také upřímně říci, že se na přátelskou diskuzi s bratrem patriarchou, ale i s jinými velmi těším a cítím, že by to mohlo být to nejennější, co by nám bratr patriarcha v tomto období mohl nabídnout. Není důležité, jaké máme názory, ale vědomí, že přesto všechno k sobě patříme. Není důležité, že jsem bratra patriarchu nevolil, důležité je, že je i MÝM patriarchou a mým bratrem. Modlím se proto, aby jej Pán Bůh po celou dobu střežil a žehnal mu ve všem, co bude pro církve dělat.

Richard Ferčík

Nedůstojné sněmovní jednání

V sobotu 21. září, na svátek evangelisty a apoštola Páně Matouše, se v dejvicím Husově sboru sešel církevní sněm k volbě patriarchy. O jeho výsledcích bylo pojednáno jinde, nám leží na mysli reflexe atmosféry sněmu. Častokrát mi při něm napadalo, co by si pomyslel neznalý člověk z ulice, kdyby se ocitl uprostřed toho nervózního a nevrhového jednání. Jsem opravdu správně v kostele, nespletl jsem si dveře? A neděsí nás teprve, jak o nás asi smýšlí Ten, před Jehož soudem nás žádné dveře ani delegačky neskryjí?

Dlouho jsem nebyl svědkem tak smutné přehlídky pokrytectví, arogance, pokusů o manipulaci, trapné nízkosti, marnosti a bezbožnosti ve vřavě organizačních zmatků, to vše nadto v chrámu a jen nedlouho poté, co jsme měli být očistěni svátostmi pokání a večeře Páně a vyzbrojeni modlitbou sněmovníků. To raději, myslím, konejme příště sněm bez bohoslužeb a na světské půdě, jinam se v této podobě nehodí. Víc asi nemá to, čeho jsme byli v Dejvicích účastní, smysl rozvádět, každý, kdo tam byl a neztratil ještě krapet soudnosti, přinejmenším tuší, jak rokoval vrcholný orgán církve. A tak tedy Bohu díky za ty, kteří uměli na místě naší nehodnoty pojmenovat (Jana Šilerová, Daniel Majer), za ty, kteří vnášeli potřebnou věcnost (Petr Šandera) i za ty, kteří dokázali sněmovní jednání jakž takž řídit (David Tonzar, Milan Liška).

Nechci však končit sklesle, třebaže v takové náladě jsem Prahu opouštěl. Na druhý den, když jsme se v naší obci sešli k nedělním bohoslužbám a zahájili zpěvem písně Dej mi, Pane, bdělé srdce, jako by se snesla úleva shůry: *Dej mi, Pane, pevné srdce, / které nikdy nezlomí / nesnáze či pohromy.* Ano, tolik je nám třeba Boží přízně. Zkusme ji bedlivěji naslouchat, ona k nám promlouvá i v tento čas, třeba pastýřským listem biskupského sboru (viz Český zápas 37/2013). Jen ji nesmíme přehlušit halasem nesvorných páték, jak se nám k naší hanbě přihodilo o volebním sněmu.

Marcel Sladkowski

OHLÉDNUTÍ ZA VOLEBNÍM SNĚMEM

Lid sněmovní

Když jsem volal fuj, tak mě sestra sedící přede mnou napomenula, že takhle bych se neměl na církevním shromáždění chovat. Měla pravdu. Nebyli jsme na fotbalu. Akorát mě mrzí, že podobná slova odsouzení neměla, když příznivci jejího oblíbeného kandidáta při jiné příležitosti pískali. I taková extempore se odehrávala při volbě patriarchy. Zatímco „moderátoři“ kormidlovali publikum (sněmovníky) směrem k vyčtenému cíli. Místo věcné diskuze, emotivně zabarvená vystoupení. Moc málo lidí si na sněmu podle mne uvědomilo, že nejsou na sjezdu

politické strany, ale na sněmu Církve československé husitské. Kromě úvodní bohoslužby jsme „pánaboha“ moc necitili. Úbytek našich členů, které naše stávající vedení nedokázalo zastavit, je dostatečný důvod ke změně. Nestalo se tak. Jistě některým stávající situace vyhovuje. Propojení politiky a církve, se církvi v delším horizontu ale nikdy nevyplatilo. Od křížáckých válek až po Vítku stojíme za tebou. Bohužel vliv mamonu stále vyhrává nad duchovní obrodou. A můžeme to halit do jakýchkoliv frází. Jako církev bychom měli být duchovními vůdci. Zakon-

zervovaný stav církve ale tomu brání. Nezbývá, než doufat, že mladí lidé v čele jednotlivých diecézí budou těmi, kteří vnesou světlo. I když jsem si vědom, že samotné mládí ještě neznamená správnou cestu. Ale stáří nebývá také vždy moudré. Bratr biskup Filip nám často připomíná tato biblická slova: „V nebi bude větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují“.

Čeká nás všechny ještě mnoho těžké, ale radostné práce na vinici Páně.

Miroslav Felcman, Mirovice

Společnosti v přerodu – 17. Forum 2000

Společnosti v přechodu od totalitárních systémů k demokraciím se staly hlavním tématem letošního Fora 2000. V počátcích konference, která se v Praze každoročně koná již od r. 1997, stáli jako její iniciátoři Václav Havel, Elie Wiesel a Johei Sasakawa s vizí „přivést k sobě lidi různých kultur, náboženství a profesí, aby diskutovali o cestách vedoucích k ochraně a pozvednutí demokracie, respektu k lidským právům, toleranci a svobodě“. Na konferenci vystoupilo neuvěřitelných 190 pozvaných řečníků v panelových diskusích, které probíhaly v Praze, Plzni, Ostravě, Bratislavě a Krakově. Významným hostem konference byl dalajláma, jehož řeč přenášenu v přímém přenosu v sobotu 14. 9. můžete nalézt na stránkách www.forum2000.cz. (Zde naleznete i další projevy.) Nejen hosté a řečníci pocházeli tak jako každý rok z různých koutů naší zeměkoule, ale i témata diskutovaná panelisty a poslze i se všemi účastníky v diskusích se dotýkala problémů v nejrůznějších zemích: jistě jste také zaznamenali ve zpravodajství ČT setkání prezidenta s barskou aktivistkou Do Aun Schan Su Tjij. Tradičně ve středu zájmu stála témata obchodu, ekologie i médií a objevilo se i téma korupce jako anti-přerodové síly. Hovořilo se ale i o vládnutí či vedení občanské společnosti, včetně role náboženství v procesech přerodu společnosti. Jeden z panelů moderoval rektor Australské národní university Gareth Evans, bývalý ministr zahraničních věcí a člen programové rady Fora 2000. Účastníky diskuse byli mj. dalajláma, Frederik Willem de Klerk, bývalý jihoafrický prezident, nositel Nobelovy ceny za mír společně s Nelsonem Mandelou, v současnosti člen Mezinárodní poradní rady v Jižní Africe, a Karel Schwarzenberg. Gareth Evans se v panelu „Hodnoty, které sdílíme“ pokusil shrnout hodnoty jako trpělivost, ale i akci, jako poslední pak uvedl ideje, jimiž vše musí být vedeno. V návaznosti na to de Klerk uvedl, že každá vláda se musí řídit idejemi, z nichž jsou tvořeny vize, a následně je nutné vypracovat akční plán, jak těchto vizí dosáhnout. Dalajláma podtrhl význam srdce, a nejen rozumu v našem rozhodování. Kubánská aktivistka Sanchézová vyzdvihla moc nových technologií pro přerod společnosti směrem k demokracii. Díky facebooku, twitteru a dalším sociálním sítím a internetu se mohou aktivisté podporovat, sdílet. Potřebu sdílení idejí i z této konference podtrhl ve své další řeči dalajláma, když nabádal k šíření idejí každý ve svém prostředí, aby se myšlenky dostaly k dalším a dalším lidem... Neodpustím si poznámku, že to je dle mého soudu i jedna ze základních metod šíření evangelia – jako ústřední nosné ideje k přerodu společnosti. Na závěr vyzval kalifornský básník žijící dle svých slov již patnáct let v Praze, aby panelisté po vzoru Václava Havla, který dodával svými projevy naději, sdělili na závěr naději povzbuzující verše. Výzvy se chopila kubánská aktivistka Sanchézová, která uzavřela diskusi slovy jednoho kubánského básníka a politika: „Se všemi a pro dobro všech“.

Hana Tonzarová

ZPRÁVY

Dětský den

Srdečně zveme v neděli 13. října na Dětský den. Bohatý program začne v pražském dejvickém sboru od 10 hodin. Jeho součástí bude dětská bohoslužba, při níž kázáním poslouží sestra Adéla Frýdlová, následovat budou soutěže a kvízy, hry v přírodě i v prostorách sboru a oběd.

V závěru setkání se přesuneme do vršovického divadla Mana, kde je pro děti připraveno představení na motivy Karla Čapka Pohádka pošťácká (divadelní společnost Mimos - premiéra).

red

Bohoslužba v Chlumci

Náboženská obec Církve československé husitské v Chlumci nad Cidlinou zve na Vzpomínkovou bohoslužbu na věrné zesnulé, která se bude konat 3. listopadu od 9 h v Husově sboru, Klicperovo nám. 75.

Rostislav Kotrč

Setkání 3. věku

Zveme vás do zasedací místnosti náboženské obce v Praze 8-Karlíně (Vítkova 13) na Setkání třetího věku věnované Bibli kralické. Akce začíná 29. října v 15 hodin.

Letos uplyne 400 let od vydání Kralické bible, která patří k základním součástem české kultury a stala se důležitým pramenem pro rozkvět našeho jazyka, našeho myš-

lení. O významu této Bible a okolnostech jejího vzniku pohovoří profesor ThDr. Milan Balabán z Evangelické teologické fakulty v Praze.

Olga Nytrová

Bible kralická v Brně

Při příležitosti 400. výročí vydání Bible kralické je originál této Bible zcela mimořádně vystaven v Dietrichsteinském paláci v Brně od 28. září do 13. října. Otevírací doba výstavy: po-pá 9 - 18 hodin, so-ne 13-18 hodin.

red

Studijní den ERC

Ekumenická rada církví - Komise pro misi a evangelizaci pořádá 14. října 19. studijní den s tématem „Nové cesty církve“. Studijní den se koná v malém sále modlitebny Církve bratrské, v Soukenické ulici 15, Praha 1 od 9.30 do 16 hodin.

Na programu je pestrá škála prezentací činností, kterým se církve věnují za účelem pomoci bližním, oslovení širokého okruhu lidí a jejich přivádění k víře, ke Kristu. Prezentací se ujmou pracovníci různých církví a sdružení působících v ČR. Součástí bude i prostor pro společnou modlitbu a samozřejmě také diskuzi. Přihlašovat se můžete do 9. října na:

www.ekumenickarada.cz/prihlaska

Více informací k programu naleznete na stránkách ERC.

red

Setkání v Liberci

Naše církve společně s Armádou ČR srdečně zvou k setkání u příležitosti 589. výročí smrti Jana Žižky. Akce proběhne v pátek 11. října od 18.30 hod. v libereckých kasárnách Jana Žižky z Trocnova. Úvodní slovo přednese S. Kubín, následovat budou pozdravy královéhradeckého biskupa P. Pechance a vojenského kaplana P. Šabaky a přednášky o Žižkově fenoménu. Setkání doprovodí pěvecký sbor Kvintus.

red

Koncerty u sv. Mikuláše

- 7. 10. - 20 hodin
Bach, Dvořák, Liszt, Gershwin, Mozart
Prague Brass Ensemble,
A. Bárta – varhany
- 8. 10. - 17 hodin
Bach, Händel, Dvořák, Mendelssohn-Bartholdy
J. Kalfus – varhany,
Y. Škvárová – mezzosoprán
- 9. 10. - 17 hodin
Bach, Händel, Telemann
J. Popelka – varhany,
M. Lopuchovský – flétna
- 10. 10. - 17 hodin
Händel, Bach, Telemann, Mozart
M. Hanzal – varhany,
F. Bílek – trubka
- 11. 10. - 17 hodin
Bach, Schubert, Dvořák, Verdi
J. Kšica – varhany,
T. Jindra – bas
- 11. 10. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle
- 12. 10. - 17 hodin
Bach, Telemann, Mozart, Franck
Z. Němečková – varhany,
P. Příbyl – viola
- 12. 10. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart
Vivaldi Orchestra Praga,
V. Návrat – barokní housle
- 13. 10. - 17 hodin
Mozart, Händel, Franck, Beethoven
Prague Mozart Trio,
Š. Bitvák – klarinet,
M. Bydžovský – klarinet,
P. Němečková – fagot,
Y. Škvárová – mezzosoprán
- 13. 10. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Camerata Pragensis Orchestra,
A. Bárta – varhany

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O POSTAVENÍ SLUŽEBNÍKA

Nahrad'te čísla písmenky podle klíče.

7 13 9 4   7 4 10 11 9   13 8 15 18 4 1 10 6 2 5   15 3 5 10 5
8 5   7 13 9 4   14 11   2 11   7 13 9 4   1 17 8 5   12 11 16 5
10 10 5   15 3 5 10 5 14

1 = B	8 = L	15 = U
2 = C	9 = M	16 = V
3 = Ě	10 = N	17 = Y
4 = E	11 = O	18 = Ž
5 = I	12 = P	
6 = Í	13 = S	
7 = J	14 = T	

(Řešení z minulého čísla: Včasné pokání)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6.

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@csh.cz.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

